

Dosarul nr. 2ra-1033/2023
2-22150080-01-2ra-25072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

15 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Covaliova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privirea la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 octombrie 2022 (f.d.20-21), Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului Anastasiei Covaliova la examinarea în termen rezonabil a cauzei, la cererea de chemare în judecată (acțiune în contestare) privind anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 25 august 2021, adoptată în cauza nr.138/21 privind comportamentul discriminatoriu și hărțuirea reclamantei Anastasia Covaliova (dosarul nr.3-2748/2021), încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii, reclamanta a invocat că, la data de 08 octombrie 2021 a înaintat cerere de chemare în judecată (acțiune în contestare), prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 25 august 2021, în cauza nr.138/21 privind comportament discriminatoriu și hărțuirea sa, ca fiind ilegală și neîntemeiată. Prin încheierea din 15 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost stabilit termen de 10 zile de la data notificării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume, indicarea datelor despre respectarea procedurii prealabile, cu anexarea copiei deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La 19 noiembrie 2021, reprezentantul reclamantei, avocatul Vitali Covaliov, a înaintat cerere suplimentară.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

în temeiul art.207 alin.(2) lit.f) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Anastasia Covaliova a fost declarată inadmisibilă. Prin decizia din 24 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost anulate încheierile din 29 noiembrie 2021 și din 15 octombrie 2021 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu restituirea cauzei la re judecare în aceeași instanță și același complet de judecată.

Ulterior, la 22 aprilie 2022, avocatul, prin intermediul poștei, a primit încheierea din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a acordat un termen de cinci zile, pentru lichidarea neajunsurilor: indicarea datelor despre respectarea procedurii prealabile.

La 26 aprilie 2022, reprezentantul reclamantei, avocatul Vitali Covaliov, a înaintat cerere, prin care a solicitat declararea ca admisibilă acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată acțiune în contestare privind anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 25 august 2021, adoptată în cauza nr.138/21 privind comportament discriminatoriu și hărțuirea Anastasiei Covaliova (dosarul nr.3-2748/2021 (PIGD 2-21149444-12-3-08102021)), examinarea în fond a acțiunii în contencios administrativ. La 17 iunie 2022, prin intermediul poștei, a primit încheierea din 26 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ, fiind explicat că declararea inadmisibilității acțiunii, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune. Prin decizia din 26 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost anulate încheierile din 07 aprilie 2022 și din 26 mai 2022 ale Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, cu restituirea cauzei la re judecare în aceeași instanță și același complet de judecată.

Reclamanta a opinat că, examinarea cauzei menționate a durat excesiv de mult, deși, nu a fost una complicată, iar contestatarul nu a întreprins nimic în vederea tergiversării acesteia. Drept urmare, s-a încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, fapt prin ce este încălcat dreptul la un proces echitabil, protejat de prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și art.6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

De asemenea, a pretins compensarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, suportat prin încălcarea dreptului la un proces echitabil, dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererii de chemare în judecată înaintate.

Prin hotărârea din 11 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

În dezacord cu hotărârea primei instanței, Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, a declarat apel.

Prin decizia din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov și s-a menținut hotărârea din 11 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a constatat că, judecând cauza în fond, prima instanță reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea

justă a pricinii și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, corect a ajuns la concluzia netemeinicei pretențiilor din acțiune.

Prin urmare, având în vedere cele menționate, instanța de apel a conchis că termenul de examinare a cauzei se datorează în mare parte comportamentului părților și complexitatea cauzei, volumul excesiv de cauze aflate în procedura judecătorilor specializați în materie de contencios administrativ, precum și agendei încărcate a judecătorilor și supraîncărcării instanțelor judecătorești naționale.

Instanța de apel a concluzionat că, în speță urmează a se ține cont de proporționalitatea dreptului la judecarea cererii într-un termen rezonabil și drepturile procesuale a părților. Rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de criteriile stabilite în jurisprudența sa, în special, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru partea reclamantă.

Examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu excepțiile stabilite la art.218 din Codul administrativ. În atare circumstanțe, instanța de judecată a apreciat că cererea este examinată fără întârzieri neconforme, nefiind compromisă eficacitatea.

În altă ordine de idei, instanța de apel a remarcat că, odată ce termenul rezonabil este doar una din componentele ce țin de dreptul părților la un proces echitabil, acesta din urmă nu poate prevala asupra altor componente sau asupra dreptului la un proces echitabil în general și în fața tuturor instanțelor judecătorești, or, criteriile de apreciere a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților care include comportamentul reclamantului și al autorităților și interesul pentru reclamant, care în ansamblul lor materializează dreptul părților la un proces echitabil.

În acest context al analizei și cum rezultă din raportul motivat este de observat că toate amânările ale ședințelor de judecată ce au avut loc în speța în care se invocă tergiversarea examinării cauzei, au survenit anume urmare a realizării drepturilor procesuale a părților, motiv din care, întinderea examinării cauzei principale, nu poate fi pusă în seama instanței de judecată, or așa cum a fost menționat anume părțile având drepturile sale procedurale au pus instanța în situația amânării examinării cauzei și întru asigurarea unui proces echitabil.

Concomitent este necesar de reținut că, litigiul din speța principală a fost unul ce se examina conform ordinii contenciosului administrativ, care are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu excepțiile stabilite la art.218 din Codul administrativ.

Față de cele precizate este absolut evident că comportamentul instanței judecătorești nu relevă abateri de la exigențele procesual civile în vigoare.

În același timp din sensul Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, este de înțeles că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Pe când în speță, așa cum a fost arătat, pe parcursul examinării cauzei principale instanța judecătorească a amânat ședințele de judecată numai din motive întemeiate, astfel fiind asigurat dreptul participanților la un proces echitabil, prevăzut de legislația internă, precum și de articolul 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Examinând respectarea „justului echilibru” sub aspectul exigențelor celerității procedurilor judecătorești și principiul general al bunei administrări a justiției, urmează a fi acordată prioritate bunei administrări a justiției, respectarea căreia a implicat derogarea de la principiul soluționării cauzei în termeni restrânși.

În consecință, instanța de apel a constatat lipsa încălcării dreptului Anastasiei Covaliova la examinarea cauzei în termen rezonabil, or, prin obligarea respectării unui astfel de termen pentru îndeplinirea actului justiției atât normele naționale cât și cele internaționale invocă administrarea justiției fără întârzieri neconforme de natură a-i compromite eficacitatea și responsabilitatea, la caz însă întârzieri neconforme nu au fost constatate.

Pretenția apelantei Anastasia Covaliova cu privire la încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cererii sale, corect a fost respinsă.

Cu privire la cerințele reparării prejudiciului moral și compensării cheltuielilor de judecată, acestea, de asemenea, urmează a fi respinse, deoarece constituie pretenții complementare celei principale de încălcare a termenului rezonabil, la caz însă încălcarea pretinsă nesurvenind pentru reclamant, aspect ce nu răstoarnă concluzia și soluția instanței ierarhic inferioare.

Prima instanță, la adoptarea raționamentului final s-a expus asupra tuturor probelor din dosar, a furnizat răspuns la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Prin urmare, critica apelantei precum că prima instanță nu și-a motivat soluția emisă precum și faptul că hotărârea nu corespunde prevederilor art.241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată având în vedere cele menționate supra.

De asemenea, a respins ca fiind neîntemeiate și alegațiile apelantei potrivit căreia, instanța de fond a dat o apreciere eronată probelor acumulate, ori, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant și în limitele obiectului dedus judecării.

La 11 iulie 2023, prin intermediul poștei (f.d.116), Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată conform cerințelor.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu hotărârile enunțate, fiind neîntemeiate, contravin legislației în vigoare și sunt pasibile casării.

Reiterând cronologic circumstanțele speței și actele judecătorești emise, recurenta a menționat că, examinarea cauzei a durat excesiv de mult, deși, nu a fost una complicată, iar contestatarul nu a întreprins nimic în vederea tergiversării acesteia. Până la data de 10 iulie 2023, instanța de judecată, în special Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, încălcând cerințele art. 4, art. 192 alin. (1) și (2) din

Codul de procedură civilă, art.195 din Codul administrativ, nu a numit spre judecare cauza, la cerere de chemare în judecată (acțiune în contestare) privind anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 25 august 2021. Drept urmare, este încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, fapt prin care este încălcat dreptul la un proces echitabil, protejat de prevederile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011 (în continuare Legea nr.87/2011) și art.6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. La fel, urmează a fi compensat prejudiciul moral.

Cu referire la prevederile art.2 alin.(1), (6) și (7), art.4 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr.87/2011, art.6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, recurenta a afirmat că, rezonabilitatea termenului examinării unei cauze urmează să fie apreciat prin prisma unor multiple criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, comportamentul autorităților competente și miza litigiului pentru partea interesată. Necesitatea respectării termenelor rezonabile a procesului de judecată nu poate justifica limitarea altor drepturi, prevăzute în art.6 din Convenția Europeană (de exemplu, dreptul la egalitatea procedurală ale părților din proces, dreptul inculpatului de a pune o întrebare martorului acuzării). Astfel, instanța nu ar trebui sub pretextul respectării termenelor rezonabile în cadrul procesului de judecată să refuze în cercetarea probelor necesare pentru o completă și corectă soluționare a cazului, care, pe cale de consecință, ar încălca principiul egalității armelor.

Scopul satisfacției echitabile acordate de CtEDO este de a repara prejudiciul cauzat reclamantului ca urmare a evenimentelor contrare CEDO (Scozzari și Giunta c. Italiei, 13 iulie 2000, para. 248-250). În privința satisfacției echitabile ca formă de reparare a prejudiciului cauzat prin neexaminarea în termen rezonabil a cauzei, CtEDO aplică regula restitutio in integrum. Astfel, pretențiile cu privire la prejudiciul material trebuie să fie convingătoare și nu speculative, cu riscul aplicării celei mai puțin convenabile metode pentru reclamant (hotărârea Popov nr. 1 c. Moldovei, satisfacția echitabilă, 2006, para. 12).

Mărimea prejudiciului moral acordat depinde de seriozitatea violării CEDO și efectul acestei violări asupra reclamantului, dar și de alte circumstanțe (ex. vârsta și sănătatea reclamantului, miza pentru reclamant, etc.). Prin urmare, însuși prin încălcarea unui drept prevăzut de lege și de CEDO, presupune și cauzarea prejudiciului, iar ce ține de cuantumul reparației, acesta urmează a fi apreciat în dependență de seriozitatea violării. Ca urmare a încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil cauzei civile, a estimat despăgubirea morală la suma de 100 000 de lei. Repararea prejudiciului moral în acest caz este expres prevăzută de legislație, urmează ca pârâtul să fie obligat la plata despăgubirilor morale, prin încasarea echivalentului bănesc în sumă de 100 000 de lei.

Citând prevederile art. 118 alin.(1), art.119 alin.(1), art. 26 din Codul de procedură civilă, precum și remarcând dreptul de acces la instanță este garantat de art.20 din Constituție și de art.6 § 1 din Convenția Europeană, recurenta a notat că, la examinarea cauzei, instanța de apel nu a verificat și constatat toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei pentru emiterea unei hotărâri legale,

fiind încălcate prevederile art.432 alin.(2) lit.a), c), alin.(3) lit.b) din Codul de procedură civilă.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 26 iulie 2023 (f.d.117), a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la 02 august 2023, conform avizului de recepție (f.d.119).

Intimatul nu a făcut uz de dreptul procedural și nu a depus referință.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 06 iunie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 11 iulie 2023, prin intermediul poștei (f.d.116), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea

admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, în motivarea recursului a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și anume lit. a) și c), neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

În ceea ce vizează alt temei invocat de recurentă, prevăzut de art.432 alin.(3) lit.b) din Codul de procedură civilă, conform căruia se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, nu a fost confirmat aspectul dat. De altfel, instanța de apel la data de 06 iunie 2023 a respins cererea de amânare formulată de avocatul Vitali Covaliov, motivând că aceasta a fost a doua cerere de amânare. În conformitate cu art. 206 alin. (5) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

La caz, se atestă că, apelanta/recurenta Anastasia Covaliova a fost citată de către instanța de apel pentru ședința de judecată din 23 mai 2023, ora 12:00, cu aviz de recepție (f.d.82, 84).

În corespundere cu art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

La data de 22 mai 2023, de către avocatul apelantei, Vitali Covaliov, a fost depusă cerere de amânare a ședinței din 23 mai 2023, ora 12:00, prin intermediul poștei electronice (f.d.85-86) și ulterior, la 03 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.89-90), a expedit cerere de amânare a ședinței 06 iunie 2023, ora 10:00.

Totodată, prin extrasul din poșta electronică (f.d.88), se confirmă citarea de către instanța de apel a avocatului apelantei, Vitali Covaliov, pentru ședința de judecată din 06 iunie 2023, ora 10:00.

În virtutea art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Drept urmare, nu a fost confirmată încălcarea normelor de drept procedural în sensul pretins, în condițiile în care a fost respectată procedura de citare a părții

apelante/recurente.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Anastasia Covaliova, reprezentată de avocatul Vitali Covaliov, împotriva deciziei din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi